

โครงการ กรุงเทพมหานครเมืองแห่งสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด ปลอดภัย
หน่วยงานที่รับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตพระนคร
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสุขภาพสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เป็นผลจากขาดการจัดการสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนต้องสัมผัสสภาวะมลพิษทั้งจาก เสียงดัง กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง ควันพิษ มูลฝอย และน้ำเสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการ และชุมชน โดยพบว่า มีสถิติการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานครปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๖๗๒ ๙,๑๗๕ และ ๙,๖๖๖ ราย และความเจ็บป่วยที่เกิดจากความบกพร่องด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานมาย กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ (๑ ม.ค. - ๓๑ ต.ค.๕๗) พบ โรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ ไข้เลือดออก และโรคอาหารเป็นพิษ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนราย เท่ากับ ๕๖๗.๕๔ ๒๙๕.๕๕ ๑๑๖.๔๗ ๖๐.๐๓ ๔๕.๐๐ ตามลำดับ และข้อมูลกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม รายงานว่าในปี ๒๕๕๘ จังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๒๗,๕๐๐ ราย (ร้อยละ ๒๘.๗๔)

ปัญหาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุปัจจัยเกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะภาวะโลกร้อน มีการเพิ่มขึ้นของโรคระบาด โรคระบาดอุบัติใหม่ที่แพร่กระจายข้ามพื้นที่อย่างรวดเร็ว เช่น โรคไข้หวัดซาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นต้น การเกิดสาธารณภัยที่มีแนวโน้มเกิดถี่และรุนแรงขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งกระทบต่อการดำรงชีพทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหาร น้ำ ขยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศ สมาชิก การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการผลิต การคมนาคม การท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข มลพิษสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตตามมา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในขอบเขตจำกัด ที่ผ่านมากรุงเทพมหานครมีการดำเนินการในลักษณะการปฏิบัติฝ่ายเดียวโดยเป็นการสั่งการหรือใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนไม่เข้าใจหรือบางครั้งอาจเกิดการต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นผลจากขาดการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด และส่งผลต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดประสิทธิภาพ

การตอบสนองประชาชนในการแก้ไขปัญหสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว และได้มาตรฐานสากล เป็นความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่ด้วยการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ด้านการสุขภาพสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย ประกอบการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามากขึ้น บุคลากรด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อมจึงต้องมีการอบรมพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของปัญหสุขภาพสิ่งแวดล้อม

/กรุงเทพมหานคร...

กรุงเทพมหานครมีความพยายามแก้ไขปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพราะเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยประชาชน มีหน่วยงานรองรับ คือ สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย และฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ๕๐ สำนักงานเขต เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้แก่ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๓๕ ประเภท รวม ๔๑,๗๗๒ แห่ง อาคารที่พักอาศัยและอาคารสาธารณะ รวม ๒,๖๓๐,๖๕๑ หลังคาเรือน (ปี ๒๕๕๗) และเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๐ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.๒๕๖๐ และมาตรา ๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องมีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น โดยมีโครงการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย และการพัฒนาบุคลากรสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๓ การบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งปรากฏในแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักอนามัย ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางการดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน สำนักงานเขตพระนครจึงได้จัดทำโครงการค่าใช้จ่ายกรุงเทพฯเมืองแห่งสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด ปลอดภัย ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการจัดทำฐานข้อมูลจากสถานประกอบการทุกแห่งในพื้นที่เขตพระนคร การจัดการและควบคุมปัจจัยหรือสภาวะแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัย จะได้รับการคุ้มครองสุขภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบกิจการ และการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของอาคารที่พักอาศัย และสถานที่ทำงานให้มีสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยที่ดี

๒.๒ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป

๒.๓ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป

๓. เป้าหมาย

๓.๑ สนับสนุนการปฏิบัติงานหรือการบริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่เขตพระนคร ได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

๓.๒ แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเรื่องการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญและการส่งเสริมสุขภาพ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานปกติ

๓.๓ เพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป ให้ทราบและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ ส่งเสริมสุขภาพและสร้างเสริมความรู้ด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือการดำรงชีวิตประจำวัน และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีจำเป็น เร่งด่วนหรือฉุกเฉิน

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการต่อเนื่องที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย ด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๓ การบริหารทรัพยากรบุคคล

๕. แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ สำนักงานเขตพระนคร โดยฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จัดทำโครงการและแผนเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการและแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักอนามัยที่ได้ขออนุมัติโครงการและขออนุมัติจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานเขต

๕.๒ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยข้าราชการออกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค และการส่งเสริมสุขภาพหรือด้านการสาธารณสุข โดยดำเนินการในกรณีจำเป็นหรือฉุกเฉินในช่วงนอกเวลาราชการ โดยเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร โดยให้เบิกจ่ายได้ในกรณีการปฏิบัติงานที่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) การตรวจสอบเหตุรำคาญ ปัญหาทางด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อมหรืออนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เช่น ปัญหาเสียงดังรบกวน กลิ่นเหม็น การเลี้ยงและปล่อยสัตว์ ซึ่งประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญในเวลาเย็น กลางคืนหรือยามวิกาล

(๒) การตรวจสอบด้านสุขลักษณะ อาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมการทำงานของสถานประกอบการ แรงงานนอกระบบ หรือแรงงานในชุมชน

(๓) ตรวจสอบสถานประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของกรุงเทพมหานคร

(๔) การปฏิบัติภารกิจในงานสาธารณสุขและสุขภาพสิ่งแวดล้อม ในภาวะวิกฤต ฉุกเฉิน เร่งด่วน เช่น การให้บริการเผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรค การตรวจสอบ ควบคุมจัดการ และตอบโต้เหตุฉุกเฉินหรืออุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เป็นต้น

(๕) การปฏิบัติงานสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม ป้องกันโรค ในกรณีจำเป็นต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

/๖)ตรวจสอบ...

- (๖) ตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ตรวจวัดมลพิษสิ่งแวดล้อมจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ เช่น การเผาเศษ เป็นต้น หรือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๗) การปฏิบัติงานกรณีเร่งด่วนตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ – เดือนกันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานควบคุมอนามัย หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองแห่งสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาดปลอดภัย จำนวนเงิน ๑๖๒,๓๐๐.-บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันสามร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

๗.๑ ค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ในการปฏิบัติงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบ พ.ศ.๒๕๖๐ มีรายละเอียดดังนี้

- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๒ คน เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐.- บาท
(๒ คน x ๒๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๑๒ ครั้ง)
- พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน เป็นเงิน ๒,๗๐๐.- บาท
(๑ คน x ๗๕ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๑๒ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๗,๑๐๐.- บาท
(หนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

๗.๒ ค่าจัดประชุมและประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๐ มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท
(๑๒๕ คน x ๑๒๐ บาท x ๒ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.-บาท
(สามหมื่นบาทถ้วน)

๗.๓ ค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๒ คน เป็นเงิน ๗๖,๘๐๐.- บาท
(๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง)
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐.- บาท
(๑๒๕ บาท x ๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง)
- พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐.- บาท
(๗๕ บาท x ๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๑๕,๒๐๐.-บาท
(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น

๑๖๒,๓๐๐.-บาท
(หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันสามร้อยบาทถ้วน)

/ทั้งนี้ให้แล้วเฉลี่ย...

ทั้งนี้ให้ถ้อยคำตามความเป็นจริงในกรณีใดโดยหนึ่งไม่พอ แต่ไม่เกินยอดงบประมาณที่ได้รับ
การกำหนดวัน และจำนวนผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความจำเป็น ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๘. ปัญหาและอุปสรรค

๘.๑ กรณีเหตุเดือดร้อนรำคาญ และเหตุฉุกเฉินเร่งด่วน ต้องปฏิบัติงานในยามวิกาล ทำให้
บุคลากรมีความยากลำบากในการตรวจสอบ เดินทาง และอาจจะเกิดภัยหรืออันตรายได้

๘.๒ ระยะเวลาการดำเนินโครงการค่อนข้างมีเวลาจำกัด และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก
ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ฤดูกาลหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงทำให้การดำเนินงานตามโครงการล่าช้าไม่สำเร็จ
ตามที่ได้กำหนดไว้

๘.๓ การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ ต้องใช้เวลาในการสร้างความรู้
เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลอาจไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยข้อจำกัดด้าน
งบประมาณ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ทำงานและที่พักอาศัยตามหลักการ
สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบกิจการที่ดี

๙.๒ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้รับการพัฒนา ตามมาตรฐานการจัดการสุขาภิบาล
สิ่งแวดล้อมไม่ก่อเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและชุมชนที่อยู่โดยรอบสถานประกอบการ

๙.๓ ประชาชนได้รับบริการหรือช่วยเหลือทางด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและรวดเร็วขึ้น

๙.๔ ประชาชนมีสุขภาพดีภายใต้สภาวะแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่เหมาะสม

๙.๕ บุคลากรทางด้านการสาธารณสุข ของกรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจ และสามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

๙.๖ เกิดภาพลักษณ์หรือทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร

๑๐. การประเมินผล

ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ทำการรวบรวมผลการปฏิบัติงานตามโครงการฯ ให้กับสำนักงาน
สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย ทั้งนี้จะรายงานผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(**สุพจน์ นาค** **โอรสดี**)
(.....)
ผู้อำนวยการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

เขตสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(**นายพงษ์** **ศิริธรรม**)
(.....)
(**ผู้อำนวยการเขต** **พระนคร**)